

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої Ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

_____ 2023 р. № _____

ПРОЄКТ

(пропозиції щодо оновлення ОНП подавати на email: kaf-er@uzhnu.edu.ua)

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»**

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітня кваліфікація: доктор філософії з економіки

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ
«Ужгородський
національний університет»

_____ 2023 р. № _____

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Економіка - 051»

1. Ректор
_____ 2023 р.	Володимир СМОЛАНКА
2. Проректор з наукової роботи
_____ 2023 р.	Іван МИРОНЮК
3. Директор ЦПАКВК
_____ 2023 р.	Ірина СУХАН
4. Гарант освітньо-наукової програми
_____ 2023 р.	Вікторія ГОТРА
5. Декан структурного підрозділу
_____ 2023 р.	Віталій СЕРЖАНОВ
6. Керівник робочої групи
_____ 2023 р.	Вікторія ГОТРА
7. Начальник навчальної частини
_____ 2023 р.	Анатолій ШТИМАК
8. Завідувач відділу аспірантури
_____ 2023 р.	Наталія ДЕШКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Економіка» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020), «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 283 від 03.04.2023), Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 341 від 21.03.2022), Стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка» затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.05.2022р. № 424, Наказів Міністерства освіти і науки України Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 759 від 31.05.2019 р.), Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії від 22.04.2019 р. № 533, а також Положенням Про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» про присудження ступеня доктора філософії затвердженого вченою радою протокол від 31.03.2022 № 3 р., уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 31.03.2022 р. № 110/01-04. Нормативні документи можуть доповнюватися або змінюватися згідно чинного законодавства.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА РОЗРОБЛЕНА РОБОЧОЮ
ГРУПОЮ У СКЛАДІ:**

Готра В.В. – доктор економічних наук, професор ДВНЗ «УжНУ»
(гарант освітньо-наукової програми)

Газуда Л.М. – доктор економічних наук, професор ДВНЗ «УжНУ»
(керівник робочої групи)

Мікловда В.П. – доктор економічних наук, професор ДВНЗ «УжНУ», член-кореспондент НАН України

Газуда М.В. – доктор економічних наук, професор ДВНЗ «УжНУ»

Слава Сівітлана Степанівна – кандидат економічних наук, професор ДВНЗ «УжНУ»

Ганущак – Єфіменко Л.М. – доктор економічних наук, професор Київський національний університет технології та дизайну

Черничко Т.В. – доктор економічних наук, професор ДВНЗ Мукачівський державний університет

Лесишин Е.Д. – начальниця управління регіонального розвитку департаменту економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної військової адміністрації

Рябич А. В. – директор ТОВ СП «Фішер Україна»

Ігнатко М.І. – доктор філософії, випускниця третього рівня вищої освіти ДВНЗ «УжНУ»

Ковач А.Я. – здобувачка третього рівня вищої освіти ДВНЗ «УжНУ»

I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1-Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», економічний факультет / State Institution of Higher Education "Uzhhorod National University", Faculty of Economics
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії / Philosophy Doctor
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Форми здобуття освіти	Очна (денна, вечірня) та заочна
Мова навчання і оцінювання	Українська
Тип програми	Освітньо-наукова
Наявність акредитації	Акредитована (по 01.07.2026 р.) Дата видачі сертифіката 10.09.2020 р. № 592
Термін дії ОНП	До наступного перегляду
Цикл/рівень програми	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 05 соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 051 Економіка
Опис предметної області	Об'єкт діяльності (дослідження): теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики Теоретичний зміст предметної області:

	<p>загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами. Методи, методики та технології: методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності. Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки.</p>
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій.
Вимоги до рівня знань осіб, що можуть розпочати навчання	Для здобуття ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Обсяг ОНП	Освітньо-наукова програма складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 40 кредитів ЄКТС.
Інтернет-адреса ОНП	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Метою ОНП є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця зі ступенем «доктор філософії» в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка», який здатний проводити самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну, науково-практичну та організаційну діяльність в галузі економічних досліджень, що спрямована на отримання наукових знань а також підготовку та захист дисертації.
Фокус освітньої програми та спеціалізації	При підготовці докторів філософії поєднуються освітні компоненти в галузі таких напрямків економіки, як сучасні теорії розвитку економічних систем, державна політика розвитку підприємництва в Україні, управління людським розвитком, сучасні теорії та системи державного управління, зовнішньо-економічна діяльність прикордонного регіону. Ключові слова: економіка, управління, національне господарство, регіональна економіка, підприємство, розвиток, система, дослідження, інноваційний потенціал, конкурентоспроможність, стратегічний розвиток регіону, соціально-економічний розвиток, розвиток сільських територій.
Особливості програми	Особливість програми полягає у спрямованості на розширення та поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного базису з метою реалізації наукових досліджень, продукування нових знань та розроблення ефективних механізмів функціонування, розвитку та управління територіальними соціально-економічними системами. Набуті знання взаємозумовлюються сучасними

	<p>тенденціями розвитку національної й регіональної економіки, умовами євроінтеграційних процесів, і матимуть широке практичне застосування.</p> <p>Відмічене в сукупності сприятиме досягненню успішної наукової діяльності й забезпеченню фахової професійності здобувача.</p>
3 – Викладання та оцінювання	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Освітній процес побудований на принципах: студентоцентрованого, особистісно-орієнтованого навчання, компетентнісного, системно-інтегративного підходів, навчання на основі досліджень. Викладання базується на забезпеченні активного навчання у напрямі формування готовності здобувачів PhD до ініціювання, розроблення та реалізації власних дослідницьких проєктів з обраної проблеми у контексті актуальних запитів психологічної науки та практики.</p> <p>Лекції та практичні заняття забезпечують формування загальних та спеціальних компетентностей здобувачів PhD, необхідних для орієнтації в науковій методології, побудови та реалізації самостійного наукового дослідження, розробки інноваційних засобів дослідження з врахуванням вікових особливостей розвитку сучасної людини. Використання елементів неформальної освіти під час вивчення окремих модулів дисциплін на освітніх онлайн-платформах та під час участі в наукових конференціях, конгресах, вебінарах, майстер-класах тощо. Викладання здійснюється із застосуванням інноваційних, інтерактивних та інформаційних технологій на платформі дистанційного навчання «Moodle», організації комунікації на платформі Google Meet.</p> <p>Асистентська педагогічна практика проводиться під керівництвом відповідальної особи та покликана закріпити отримані знання щодо викладацької діяльності та педагогічної майстерності.</p> <p>Мовна підготовка забезпечує здатність до використання української та іноземної мови для опису та презентації результатів досліджень та інновацій. Самостійна робота, самопідготовка – самоосвіта</p>

	<p>здобувачів у відповідності до програмних дисциплін, розвиває здатність до саморефлексії, саморегуляції, самоконтролю, автономності і відповідальності, а також навички роботи з інформаційними джерелами. Індивідуальні завдання – елементи самостійного дослідження за тематикою освітніх компонентів, науково-дослідної практики, які забезпечують умови навчання через дослідження, розвивають відповідні фахові навички та програмні компетентності.</p> <p>Наукове керівництво, консультування – робота з науковим керівником щодо визначення актуальних проблем, концепцій, методів та очікуваних результатів дослідження. Самостійне наукове дослідження здобувачів PhD, з використанням освітніх ресурсів та експериментальної бази університету.</p> <p>Участь у конференціях, вебінарах, симпозиумах, семінарах сприяє вмінню презентувати наукові здобутки у вітчизняній та зарубіжній професійній спільноті.</p>
Оцінювання	<p>Освітня складова включає такі види контролю, як: поточний, підсумковий, самоконтроль, підсумкова атестація. Письмові та усні іспити і заліки, тестування, анкетування, лекції, практичні заняття, проєкти, презентації, захист звітів і практичних робіт, рефератів та презентацій у якості самостійної роботи.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Наукова складова включає: участь у дискусіях, круглих столах, вебінарах, тренінгах і семінарах, обговорення науково-дослідних напрацювань на наукових конференціях; щорічне наукове звітування, атестація: публічний захист наукових досягнень у формі дисертаційної роботи (проєкту).</p>
4 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладання дисциплін, що формують спеціальні (фахові) компетентності, забезпечується науково-

	<p>педагогічними працівниками з науковими ступенями, які мають великий практичний та науковий досвід у відповідних галузях, вміють продукувати нові ідеї та розв'язувати комплексні проблеми у професійній та науково-дослідницькій діяльності, мають власний досвід проведення науково-практичного дослідження, результати якого є актуальними, мають концептуальний та практичний характер у галузі економіки та поширені у науковій спільноті; мають значний досвід науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі.</p> <p>У підготовці фахівців беруть участь різні підрозділи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».</p> <p>Базова (випускова) кафедра – кафедра економіки та підприємництва.</p>
<p>Матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Для реалізації освітньої діяльності за освітньо-науковою програмою та здійснення наукових досліджень може бути залучене за необхідності (відповідно до потреб аспірантів та потреб реалізації освітніх компонентів) будь-яке обладнання та програмне забезпечення лабораторій та аудиторний фонд усіх кафедр факультету.</p> <p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.</p> <p>В університеті наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали, медичний комплекс), кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Інформаційне забезпечення ОНП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний веб-сайт https://www.uzhnu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, розклади занять, сесії та іншу необхідну інформацію для організації

	<p>освітньої-наукової діяльності здобувачів спеціальності 051 Економіка;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритий доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Moodle. <p>Для планування та проведення навчальної і дослідницької діяльності університет надає здобувачам наукового ступеня доктора філософії доступ до інформаційних ресурсів для самонавчання, планування і організації наукових досліджень з використанням інформаційних технологій, безкоштовний доступ до Internet-інструментів науковця.</p> <p>Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» забезпечена навчально-методичними матеріалами (комплексами) за всіма навчальними дисциплінами.</p>
5 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.
Навчання іноземних аспірантів	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.

II. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК06. Набуття теоретичних та практичних способів діяльності, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного</p>

моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

СК08. Здатність відстоювати власну наукову позицію та ефективно трансформувати її з урахуванням конструктивних професійних зауважень і під впливом зміни об'єктивних реалій господарського життя.

СК09. Здатність узагальнювати та презентувати результати самостійних наукових досліджень, складати аналітичні звіти, оцінювати наукові результати крізь призму їх застосування в якості конкретних заходів економічної політики на мікро- і макрорівнях господарювання.

**Програмні
результати
навчання**

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

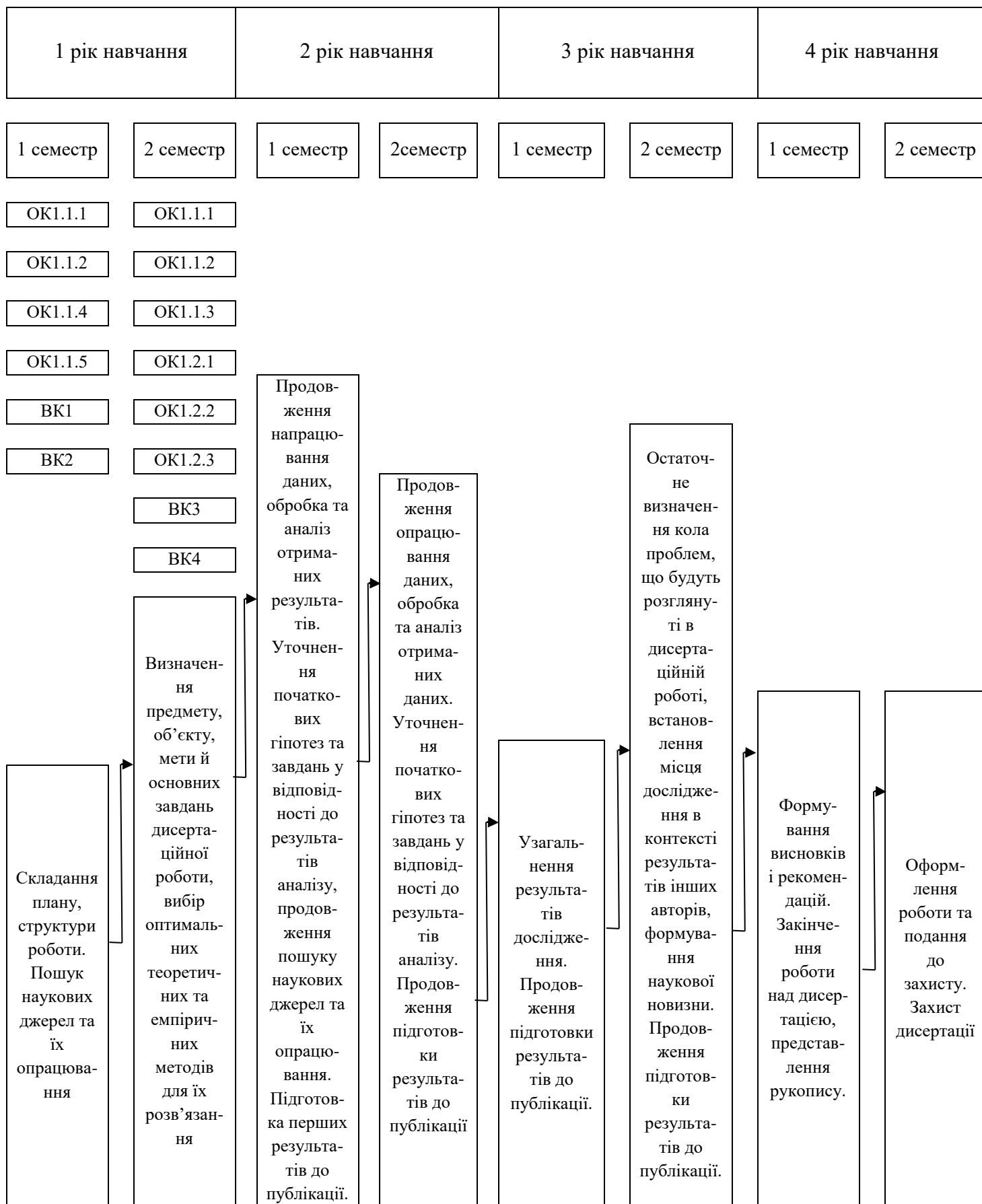
РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

III. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1.1.1	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі / Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere	6	Екзамен
OK1.1.2	Філософія науки / Philosophy of Science	4	Залік, екзамен
OK1.1.3	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами / Presentation of Scientific Findings and Research Project Management	3	Залік
OK1.1.4	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять / Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management	3	Залік
OK1.1.5	Сучасні інформаційні технології / Modern Information and Communication Technologies	3	Екзамен
Загальний обсяг		19 кредитів ЄКТС	
Обов'язкові компоненти ОП. Цикл професійної підготовки			
OK1.2.1	Сучасні теорії розвитку економічних систем	3	Екзамен
OK1.2.2	Інноваційний потенціал національної економіки	3	Екзамен
OK1.2.3	Асистентська практика / Assistant Teaching Practice	3	Диф.залік
Загальний обсяг		9 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг обов'язкових (нормативних) компонент		28 кредитів ЄКТС	
Вибірковий компонент ОП			
Дисципліни вільного вибору аспіранта			
ВК1	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Залік
ВК2	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Екзамен
ВК3	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Залік
ВК4	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонентів		12 кредитів ЄКТС	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		40 кредитів ЄКТС	

3.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

IV. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.</p> <p>Атестація завершується ухваленням разової спеціалізованої вченої ради рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі економіки в результаті успішного виконання здобувачем цієї освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення ради.</p> <p>Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення.</p> <p>Здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 Економіка передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, здатних забезпечити можливість продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Основні результати дисертаційного дослідження повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. №44:</p> <p>1) статті у наукових виданнях, включених на дату</p>
--	--

опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання. Статті, опубліковані за темою дисертації зараховуються лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

	<p>Основні результати дисертаційного дослідження мають також бути апробовані на міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференціях, конгресах, симпозиумах, семінарах, круглих столах.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>1) Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі.</p> <p>2) Для ознайомлення з результатами дисертаційних досліджень, кваліфікаційна робота подається на відповідну кафедру, факультет та в Центр підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації ДВНЗ «УжНУ».</p> <p>3) Дисертація оформляється відповідно до правил затверджених чинним законодавством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами основного тексту та становить 6,5 – 7,5 авторських аркушів (згідно пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt.

- Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового **інтервалу**.

- Кегель – мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням.

- Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи **поля** таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

4) Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у форматі PDF/A з накладанням текстового шару з накладеним електронним підписом здобувача.

5) Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки (Наказ МОН України Про затвердження вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40).

Титульний аркуш оформлюється відповідно Додатку 1 Вимог до оформлення дисертації (пункт 1 розділу III) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/52/f465001n121.doc>)

В **анотації** дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення.

Обсяг анотації складає 0.2 – 0.3 авторських аркушів.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва; галузь знань); найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді в якій відбудеться захист; місто, рік.

Анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна

відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації; які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; які додатково відображають наукові результати дисертації.

У **вступі** подається загальна характеристика дисертації, а саме: обґрунтування вибору теми дослідження; мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації.

За наявності у вступі можуть також вказуватися: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; практичне значення отриманих результатів.

У **розділах дисертації** має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел. Обсяг розділів, що присвячені огляду та аналізу літератури, становлять 10-20% від основного тексту дисертації.

У **висновках** викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел формується здобувачем

наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (Додаток 3 Вимог до оформлення дисертації (пункт 11 розділу III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n99>).

До **додатків** може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації: проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту, листи підтримки результатів дисертаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання дисертації; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

V. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ІК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
OK1.1.1	+		+	+			+	+	+		+					
OK1.1.2	+	+				+	+									
OK1.1.3	+	+		+	+		+	+	+	+	+			+	+	+
OK1.1.4	+	+		+	+				+	+	+				+	+
OK1.1.5	+		+	+				+		+	+	+	+	+		
OK1.2.1	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK1.2.2	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK1.2.3	+		+				+	+		+	+					+

**VI. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9
OK1.1.1	+	+		+		+	+		
OK1.1.2	+	+						+	+
OK1.1.3	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK1.1.4			+		+		+		
OK1.1.5	+		+	+	+		+		+
OK1.2.1	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK1.2.2	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK1.2.3				+		+	+		

Перелік нормативних документів, на яких базується ОНП

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». 10 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Національна рамка кваліфікацій (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
6. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com>
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 із змінами (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 283)
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365)
11. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584)
12. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/051-Ekonomika-bakalavr.28.07-1.pdf>

13. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/051-ekonomika-M.pdf>].

14. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/05/10/051-Ekonom.dokt.fil.424-16.09.2022.pdf>